

- безумовним принципом інвестування є необхідність мотивації, бажання і зусиль людини (тобто безпосереднього об'єкту інвестування);
- незалежно від джерел інвестування та незважаючи на їх походження, носій наявної чи потенційної робочої сили (об'єкт інвестування) має змогу різною мірою впливати на формування та реалізацію людського капіталу;
- інвестиції в людину, мультиплікативний ефект та ризик від їх використання багаторазово більший.

Література

1. Сакс Дж. Д. Макроэкономика. Глобальный поход / Дж. Д. Сакс, Ф. Б. Ларрен; пер. с англ. – М.: Дело, 1996. – 848 с.

Орлова А.А., к.е.н., доцент, Кіровоградський національний технічний університет,
м. Кіровоград

РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Сучасна система підготовки кваліфікованих робітників в Україні, на відміну від розвинених держав, відстає від потреб інноваційного розвитку національного господарства, характеризується накопиченням і загостренням протиріч. Посилюють негативні тенденції економічна та політична нестабільність, зростання соціальної напруги у суспільстві, військовий конфлікт на сході країни. Проте зазначені фактори не знижують, а, навпаки, підвищують значення професійної підготовки, зокрема професійно-технічної освіти, адже саме на робітничі кадри буде покладено завдання відбудови постраждалих територій після завершення антитерористичної операції та економічної стабілізації в країні. В таких умовах зростає роль держави як регулятора відносин у соціальній сфері та розподільника бюджетних коштів.

Успадкована від СРСР система підготовки кваліфікованих робітників була досить розгалуженою і налічувала близько 1250 закладів професійно-технічної освіти, в яких понад 575 тис. випускників загальноосвітніх шкіл оволодівали робочими професіями[1, с.145]. Проте після розпаду СРСР в Україні одночасно з ринковими реформами розпочались руйнівні процеси у сфері підготовки кваліфікованих робітничих кадрів. Як наслідок, основні показники функціонування ПТО протягом років незалежності характеризуються спадною тенденцією, зокрема кількість навчальних закладів скоротилась з 1255 до 968 у 2013 р. (рис. 1), контингент зменшився з 647,2 тис. учнів до 391, 2 тис. учнів відповідно (рис. 2). Проте піку свого зниження зазначені показники досягли у 2014 році.

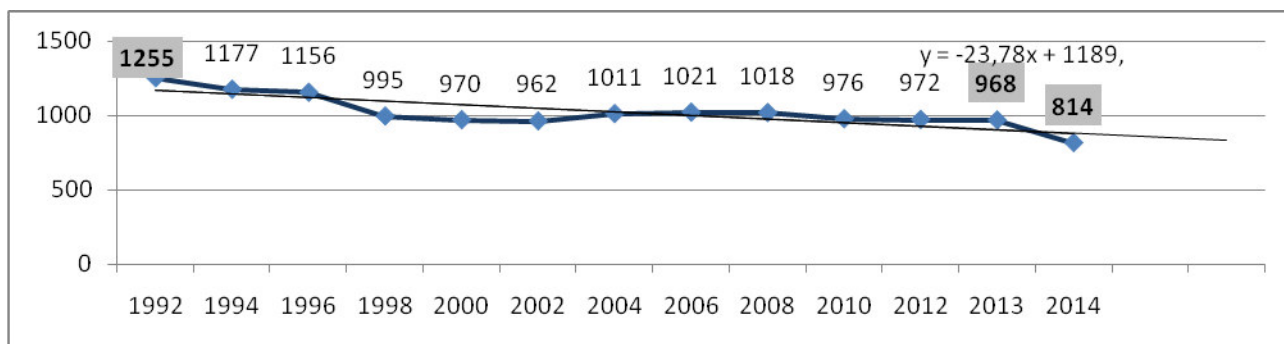

Рис. 1. Кількісні зміни у мережі професійно-технічної освіти Кіровоградської обл. за 1992-2014 рр. [2]

Так, за даними державної служби статистики кількість закладів становила 814, а кількість учнів – 315,6 тис. чол. без урахування території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції. Таким чином, кількість учнів ПТНЗ у 2014 р. досягла 50% їх кількості у 1992 р.

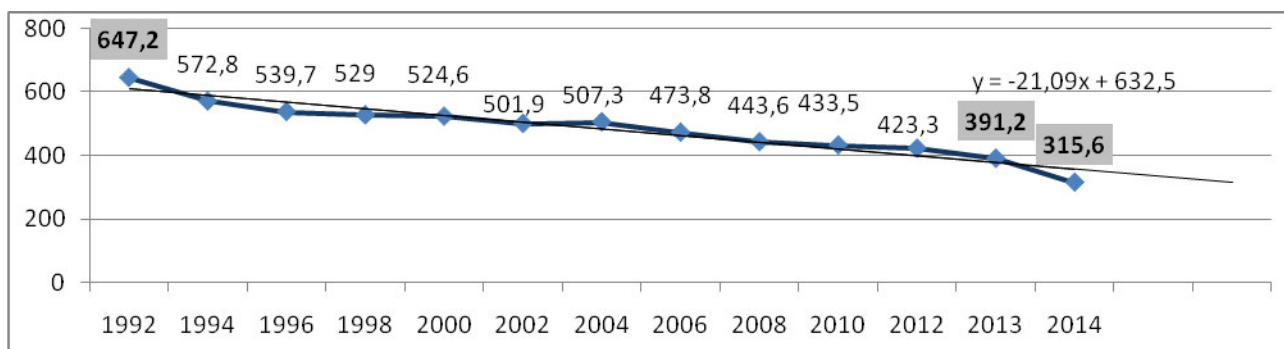

Рис. 2. Кількість підготовлених кваліфікованих робітників професійно-технічними навчальними закладами за 1992-2014 рр. [2]

Динаміка мережі ПТНЗ все ще залишається слабо пристосованою до структурних змін у національній економіці та неспроможною дошвидкої переорієнтації на потреби ринку. Крім того, занепокоєння викликає сучасний стан закладів системи підготовки робітників, зокрема проблеми відсутності сучасних підручників та навчальних посібників, фізична та моральна зношеність техніки, що загострюються на фоні нестачі бюджетних коштів, інфляції та економічної кризи.

Вирішення зазначених проблем вимагає посилення державного регулювання системи підготовки кваліфікованих робітників за наступним напрямками:

1. Удосконалення системи управління навчальними закладами, зокрема: підвищення автономії навчальних закладів в управлінні фінансовими ресурсами; децентралізацію, делегування управління автономії місцевих органів влади; удосконалення процедур ліцензування, атестації та акредитації освітніх установ; розробку стандартів забезпечення інфраструктури для освітніх установ різних типів; удосконалення системи збору даних про чисельність і структуру випускників професійно-технічних навчальних закладів

та їх подальше працевлаштування; розширення оперативної самостійності навчальних закладів у частині використання основних та оборотних фондів; підвищення гнучкості системи навчання та забезпечення його зв'язку з соціально-економічним розвитком країни.

2. Поліпшення механізмів фінансування професійної підготовки у закладах професійно-технічної освіти: впровадження багатоканального фінансування освіти та перенесення акценту на фінансування за рахунок місцевих та регіональних бюджетів; залучення грантів; встановлення стандартів бюджетного фінансування на національному та місцевому рівнях; розширення спектру послуг, які навчальні заклади можуть пропонувати на ринку; підвищення ефективності фінансування освіти.

3. Підвищення якості ПКР у закладах професійно-технічної освіти: розробка національної системи показників для моніторингу якості освіти та підготовки кадрів; запровадження незалежних центрів оцінювання; розробка кваліфікаційних стандартів і навчальних програм; посилення практико орієнтованого змісту освіти; розробка та впровадження гнучких програм професійної освіти; розробка програм безперервної освіти.

Література

1. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика: Учебник для студентов, обучающихся по педагогическим специальностям и направлениям / С.Я. Батышев. – М.: Ассоциация “Профессиональное образование”. – 1999. – 904 с.
2. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Пасічник Н.О., к.п.н., доцент, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м. Кіровоград
Ріжняк Р.Я., к.п.н., професор, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м. Кіровоград

СИСТЕМА ОСВІТНІХ ПОКАЗНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ (ОЕСР) ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Формування ефективної системи моніторингу якості освіти ґрунтується на об'єктивних показниках (індикаторах) стану її функціонування, які містять інформацію про розвиток як системи освіти в цілому, так і її окремих складових; виступають основою для розробки ефективної освітньої політики; визначають напрями розвитку освітніх систем та способи підвищення результативності освіти як для суспільства, так і для окремої людини. Тому, все більше країн включаються в міжнародні програми статистичних досліджень в сфері освіти, витрачають ресурси на розвиток освітньої статистики. В Україні національна система освітніх індикаторів не розроблена; ми використовуємо статистичні дані ще з часів колишнього СРСР, які не є тотожними замінниками освітніх показників (індикаторів) ОЕСР; на їхній основі складно зробити висновки про тенденції і проблеми розвитку освітньої системи України і